

[Aksel Larsen.]

naturligvis navnlig efter, bliver overrendt af Repræsentanter fra 2—3 nærliggende Ismejerier og fra mindst 3 af de kørende Kompagniers Mælkeassistenter, der søger at kapre en som Kunde. Den Slags fordyrer Mælken, for denne Elskværdighed, denne Service og denne Tjenstvillighed er jo noget, man tager sig betalt.

Altsaa, en Rationalisering af Mælkefordelingen skal og vil gøre Mælken billigere og vil samtidig i høj Grad være i Samfundets Interesse.

Men saa er der en anden Omstændighed, og det er den, at Mælkefordelingen i København og i hvert Fald i de større Provinsbyer næsten fuldstændig domineres af enkelte store, kapitalstærke Mælkekompagnier, ofte sammensluttet i et Kartel eller i en regulær Trust. Man har saa travlt med at fortælle — og der synes at være Landboere, der tror paa det —, at Grunden til, at Mælken er saa dyr i Byerne, er den, at disse Byboere er saa forvante, de vil partout have Mælken leveret i Flaske, de vil ikke hente den, de vil have den bragt, den skal staa ved Køkkendøren paa det og det Klokkeslæt o. s. v. Denne Opfattelse er ikke rigtig. Hvor har disse Byboere faaet disse Vaner? De har faaet dem gennem den ustandselige Paa-virkning og Agitation fra de store Mælkekompagniers Side, de har faaet dem derved, at disse Mælkekompagnier efterhaanden har faaet bragt Mælkehandlen ind under et saadant System, at det nu ikke er helt let i København at komme til at købe Mælk paa anden Maade.

Der findes jo ogsaa noget, der kaldes Mælkehygiejne. Denne Mælkehygiejne sætter i Særdeleshed ind ved Fordelingen af Mælken, og der er Masser af indflydelsesrige Folk, der er eller synes at være af den Mening, at det gaar ikke, hvis Mælken i Storbyerne sælges paa anden Maade end pr. Flaske. Det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen har her udtalt, at det ikke ser godt ud, at de udslaggivende Medlemmer af Mælkekommissionen syntes at staa i en lovlig nær økonomisk Forbindelse med Mælke-trusterne. Det er jeg enig med ham i, men det er desværre ogsaa saadan, at mangfoldige af dem, der er førende der, hvor man bestemmer Reglerne for Mælkehygiejnen, ligeledes staa i en alt for ubehagelig Nærhed af Mælke-trusterne, og derfor faar man det Indtryk — og faar det med Berettigelse —, at der er en ikke ringe Forbindelse mellem de hygiejniske Krav, der stilles, og saa Mælkekompagniernes økonomiske Profitinteresser.

Naturligvis skal der Mælkehygiejne til. Mælk er, som det saa ofte er paapeget, vel nok det værdifuldeste og mest naturlige Næringsmiddel, der findes. Den er imidlertid det værdifuldeste Næringsmiddel ikke blot for Mennesker, men ogsaa for Mikrober, og det vil sige, at skadelige Mikrober udvikler sig kolossalt hurtigt i Mælk, og at Mælken derfor kan blive en meget farlig Smittebreder i Samfundet. Derfor er det nødvendigt med Mælkehygiejne. Og dér tror jeg man har grebet det forkert an — jeg har tidligere givet Udtryk for det i Debatter om det paa dette Sted. Det er meget godt med al denne Flaskekontrol og alt det dér, men hvordan ser det ud paa de Steder, hvor Mælken produceres, paa Gaardene? Under hvilke Forhold malkes Køerne? Hvordan staa det til med Staldhygiejnen? Hvordan er det med Køerne selv? Man laver et tilsyneladende stort Apparat for at sikre, at Mælken kun stammer fra tuberkulinprøvede Køer, og man skal have udryddet Kvægtuberkulosen for at beskytte Menneskene. Jeg har tidligere sagt, at det kan være uhyre prisværdigt, men naar man saa samtidig bevidst negligerer, at Køerne kan have alle mulige andre for Mennesker farlige Sygdomme, og at Mælken kan indeholde alle mulige andre for Mennesker farlige Mikrober end netop Tuberkulosebacillen, saa er det hele ikke saa forfærdelig meget værd.

Jeg tror, det er et Par Aars Tid siden, at der var en Epidemi her i København, som stammede fra Mælken. Saa skulde det jo undersøges, hvor Smitten kom fra. I Pressen kom der forskellige Oplysninger frem, og de mest konkrete Oplysninger, der kom frem, sagde, at Smitten stammede vistnok fra et Mejeri paa Kværkeby-Egnen, og at det maatte være blandt dette Mejeris Leverandører, at der fandtes enten en syg Ko eller en syg Malker, men mere kom ikke frem. Saa standsede Oplysningerne, og Sagen løb ud i Sandet. Hvorfor? Hvilke Kræfter har været i Bevægelse for at forhindre, at den blev oplyst? For nogle Aar siden var der en lettere Tyfusepidemi paa Københavns Hospitaler. Den stammede fra Mælken. Sagen kom ikke offentligt frem; det blev aldrig fastslaaet, fra hvilken Mælkeleverandør denne Mælk stammede.

Naar man griber det saadan an, saa kan man ikke forlange, at vi andre, der staa udenfor, skal have nogen Tillid til hele denne Mælke- og Mælkehygiejnekontrol, Forholdet er det, at en eneste syg Ko eller en eneste syg Malker — og hvor er Kontrollen med Malkerne? — er i Stand til